

TERPNIJS

Dorpskrant voor Schraard

Februari 2020

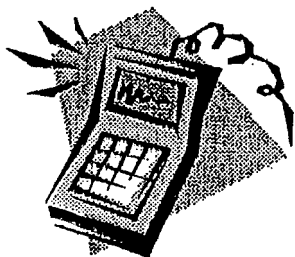
MEER DAN 30 JAAR ERVARING

sprinkkeurs
administratie- & belastingadviseurs

Molenweg 23

8748 BL Witmarsum

Tel. 0517 531488

- Bedrijfsadministraties
- Belastingadviezen
- Subsidies
- Op de hoogte van de nieuwste fiscale wetgeving
- Belastingaangiften voor bedrijf en particulier
- Bemiddeling aan- en verkoop onroerend goed
- Financiële adviezen

COMPAENEN
TABACCOS'S

Sigarenmagazijn
P. LANDSKROON

ruim gesorteerd
in alle bekende merken
VERKOOP STAATSLOTEN

TEVENS
UW LOTTO-TOTO ADRES

Dijkstraat 12 - Bolsward
Telefoon 0515-573396

COMPAENEN
TABACCOS'S

TERPNIJS

39ste jaargang

nummer 1

februari 2020

samenstelling: Tjeerd Douna
vaste medewerkers: Hendrik Bakker
Houk Bakker
Marijke Bakker
Pieter Bakker
Monique Fennis
Boukje Lunter

telefoon: 0517-531583
e-mail: terpnijs@pieterbakker.eu

redactieadres: Smidstraat 12
8746 NG Schraard

dorpsbelang: e-mail dorpsbelangschraard@gmail.com
website www.schraard.com

uitvaartverzorging: Bonnie Kooistra-Hoekstra
0515-852958/06-20441818

buurtagent: Sierd Steigenga
algemeen nummer 0900-8844

In dit nummer o.a.:

- Een nieuw jasje voor Terpnij's
- Zonder hen geen dorpsfeest meer
- Schraard in 1659
- Het hemd van het lijf bij Rieneke en Fred
- 'Jo moatte it mar leare...'

Kopij voor het volgende nummer inleveren uiterlijk op vrijdag 20 maart om 19.00 uur op Smidstraat 12 of terpnijs@pieterbakker.eu.

OP 'E HICHTE

Valt het op? Terpnijs heeft een nieuw jasje. Ons dorpskrantje begon in 1982, het jaar van de grote reünie, als het 'Schraarder sufferdje'. In mei 1984 werd dat 'Schraarder Terpnijs' met een nieuw omslag met een tekening van **Dirk Quarré** die ook de illustraties in het binnenwerk maakte. April 1986 kwam er een nieuwe tekening voorop van de hand van de Engelsman **Grant**. Hij woonde in het huis waar vóór hem de familie **St. Holling** woonde en nu eigendom is van **Hermine** en **Rob**. Vanaf 1987 kwam er steeds meer afwisseling. Die tekeningen werden nog steeds gebruikt. In maart 1988 werd de titel 'TerpNijs'. In 1989 'Terpnys'. Vanaf juni 1994 'Terpnijs' en in februari 1996 kwam daar de ondertitel 'dorpskrant voor Schraard' bij. De opmaak van het omslag is meerdere keren veranderd en dat is nu weer het geval.

De tekening die het omslag van dit nummer siert stond vorig jaar bij een bijdrage van **Houk Bakker**.

In het vorige nummer stond dat de eerste Soos '70-Sinterklaasavond in 1993 was. Dat is niet juist. In oude Terpnijsen kom ik er een tegen in 1990 met **J.W.** als Sint en ook in de jaren tachtig waren er zulke avondjes, b.v. met **J.Z.** als Sint en **A.v.d.W.** als Piet.

Bestaat Soos '70 eigenlijk nog wel? Dan is dit jaar een jubileumjaar. In 1990 werd het 20-jarig bestaan uitbundig gevierd in bar Frisia. **Anneke Haagsma**, voorzitter, **Geurt van der Woude**, **Klaske Visser** en **Hieke Adema** vormden het bestuur. Het oprichtingsbestuur in 1970 bestond uit: **IJ. de Boer**, **A. Zijlstra**, **J. Strikwerda** en **M. Brandsma**.

Was het toen een mannenclub? Het zou leuk zijn als iemand een verslagje voor Terpnijs kan maken van de opkomst, de bloei en de neergang van Soos '70. **IJpie de Boer** (bijna 86), de vader van **Johan**, weet er vast meer van.

Na 44 jaar Botterstraat 20 zijn wij
verhuisd naar De Jonkersflat,
Kerkeburen 66C, 8754 EB Makkum.
Tel. 0515-231261.

Wij hopen hier in de herfst van ons
leven te genieten van de wolken, wind
en zon. De tuin is nu niet groter
dan een terras van beton.

Ypie en Baukje de Boer-Ozinga

Op 16 december was er weer een gezellige DO-avond. Als je een hennenhok stil wilt krijgen moet je pastelkrijtjes uitdelen met uitleg over het gebruik en een opdracht. Dat deed **Lammie van der Wiel** en de dames zaten muisstil, met het

puntje van de tong tussen de tanden, geconcentreerd te krassen en te vegen en hun handen lekker vies te maken. De kwaliteit van de tot stand gekomen kunstwerkjes was heel divers. Er zijn vast deelnemers die zich verder in deze techniek willen bekwamen.

By de hynstekeuring op 11 jannewaris is it Jurre 495 net slagge om foar de fjirde kear op rige kampioen te wurden. De 8-jierrige hynst Matthys 504 út de stâl **Van Manen** út Ede naam de titel oer. ‘Jurre 495 heeft nog altijd een geweldig exterieur, maar wat betreft beweging was het duidelijk minder spectaculair’ neffens de sjuery. As fersêftsjende omstannichheid jildt dat de fêste ‘voorbrenner’ fan Jurre net yn aksje komme koe fanwege in stikkene heup. **Hendrik Deinum** hie al sein dat er net ferwachte dat de troch him fokte Jurre wer winne soe.

Hendrik syn dochter **Marian** waard op 25 jannewaris 26 jier en neffens **Hendrik** hat se ferkearing mei in Grinslanner. Wol in geskikte fint, mar hy hopet dat as de ferkearing oanhâldt se al in bytsje yn ‘e buert bliuwt. Yn Grinslân binne grif sokke kreaze famkes net. **Karin** mei wol oppasse dat se dêr net hingjen bliuwt.

De tradysje dat de boeren op ‘Koppermoandei’, de twadde moandei yn it nije jier, de pacht fan lân oan tsjerke betelje wurdt yn Skraard noch hieltyd fuortset. Dat dêr, ek neffens de tradysje, in slokje mei anneks is wie wol dúdlik doe’t op 13 jannewaris in boer op ‘e fyts, wapperjend mei in rekken foarbykaam dy’t sei dat se ‘in tige gesellige middel’ hân hiene.

8 jaar geleden brak **Gerda Visser** haar pols bij een val op het ijs en nu viel ze van de trap en brak haar arm. Na een tijd in Bloemkamp te zijn verzorgd moet ze nu verder herstellen in haar huis in Bolsward.

Gonnie is aan haar schouder geopereerd, wat haar goed heeft gedaan. **Anke** is geholpen aan een pees in haar pols. Hopelijk komt er nu meer schot in het herstel. Sterkte dames!

De tiid hâldt gjin skoft. **Jan** en **Marjanne Heeres** binne no ek al pake en beppe wurden. Dochter **Adrie** en har man **Peter van Dalfsen** binne út ‘e skroeven mei de berte fan harren soan **Jilles Jan** dy’t op 11 jannewaris op ‘e wrâld kaam. De famylje **Van Dalfsen** wennet op ‘e Jouwer.

Op tweede kerstdag konden we in de Utwyk klinken op het kerstkindje **Daan**, dat op eerste kerstdag het levenslicht zag. Hij is na 1 kleindochter de 3de kleinzoon van **Wim** en **Aline**.

Jetze en **Jannie Hofstra** yn Wytmarsum binne baas boppe baas. Sy waarden op 6 novimber oerpake en -beppe. **Bram** en **Tineke Twijnstra** yn Eksmoarre waarden pake en beppe, en **Robert Jan** en **Simone** yn De Cocksdorp op Texel waarden de heit en mem fan **Kjelt Jan**.

Alde pake **Jetze** hopet op 14 maart 82 jier te wurden, wylst **Gosse** en **Anita Hofstra** yn Nijlân op 24 maart alwer 25 jier troud binne.

Mear jubilea by de **Hofstra's** binne op kommandewei.

Okkerdeis waard de earrebarre ek al boppe Skraard sinjalearre op syk nei in waarm nêst foar in poppe. Oft er dy poppe yn Skraard besoarget of dêr bûten wachtsje wy ôf.

Ald-Skraarder **Melle Cuperus** en **Feikje** yn Makkum wiene op 22 desimber 60 jier troud. Lokwinske allegear!

De jarigen: 8 februari **Géke Wiersma** 75 jaar en haar kleindochter **Rixt** in Frankrijk 25 jaar; 16 februari **Renske Elgersma-Zijlstra** in Assen 92 jaar; 21 februari **Dirk Dijkstra** 70 jaar; 29 februari **Jan Postma** 80 jaar; 5 maart **Ruurdje Postma** 80 jaar; 6 maart **Sjoerd van der Woude** 60 jaar; 14 maart **IJpie de Boer** in Makkum 86 jaar; 14 maart **Jetze Hofstra** in Witmarsum 82 jaar.

Wisten jo dat:

yn 'e Smidstrjitte in pear gasliedings ferfongen binne...

by it opsykjen dêrfan in lieding stikken sketten waard...

meardere húshâldings doe yn 'e kjeld sieten...

nei it fernielen fan de wetterlieding **Harm** syn hûs splis stie...

Harm syn flierferwaarming ek skansearre rekke...

ien fan 'e mannen himsels mei in grutte hammer op 'e hân sloech...

in stroomkabel nei it gemaal efter **Sterkenburgh** beskeadige waard...

in meiwurker fan Liander by it útstappen swikte en it ankel stikken hie...

dit allegear barde op tongersdei 12 en freed 13 desimber...

de smidse alwer ferkocht is...

Marijke

Tijden veranderen, zo ook in Schraard

Tijdens de voorbereiding op de komende jaarvergadering hebben we stilgestaan bij het functioneren van het dorpsbelang en de commissies die daaronder vallen. De voorzitters van de Utwyk- en feestcommissie waren uitgenodigd om hierover van gedachten te wisselen.

De voorzitter van de Utwykcommissie, Johan, was helaas verhinderd.

Samen hebben we ons gebogen over de volgende situatie:

- Als gevolg van de veranderende demografie en het tekort aan betaalbare woningen in Schraard is een sterke terugloop van inwoners in de leeftijd 20-30 jaar te zien. Deze leeftijdscategorie verlaat het ouderlijk huis om zich buiten Schraard te vestigen.
- Gelukkig voelen zij wel een dermate band met het dorp, evenals hun partners, dat zij plaatsnemen in de nodige commissies en verenigingen.
- De huidige statuten en reglementen van onze verenigingen en commissies passen niet meer op deze nieuwe situatie. Wat niet uitnodigend werkt.

Piebe als voorzitter van de feestcommissie, hield een vurig pleidooi voor het belang van de feestcommissieleden die zich enthousiast inzetten om Schraard een mooi dorpsfeest te bezorgen, ook al zijn ze niet officieel lid van Dorpsbelang. Zonder hen geen dorpsfeest meer.

Gezamenlijk hebben we daarom het volgende besloten:

Op de jaarvergadering van 24 februari aanstaande nodigen wij leden uit die samen een werkgroep willen vormen met als doel de statuten, daterend uit 1979, en huishoudelijke reglementen te actualiseren.

Het resultaat hiervan wordt in een speciale vergadering aan de leden voorgelegd.

Dorpsbelang

Kamperen Oudemirdum-Gaasterland 1962

CLS Schraard klas 4, 5 en 6 meisjes. Onderste rij van l. naar r.: Anneke de Haan, Lisa de Haan, Jannie Cuperus, Fokeltje Strikwerda, Hinke de Haan. Middelste rij van l. naar r.: Hinke Douna, Tineke Bruinsma, Anneke Boersma, Rina Westra. Bovenste rij van l. naar r.: Tetje Douna, Annie Douna, Ans Douna, Klaske Jorritsma, Tineke Westra, Ybeltje Reitsma en Akke Postma.

Toen Oosterlaan 1, nu Oosterlaan 7, het huis waar ik geboren ben. Vroeg in de ochtend opstaan, want we gaan naar Oudemirdum met klas 4, 5 en 6. Kamperen in een kampeerboerderij voor 3 dagen, een hele belevenis.

Er stond geen touringcar klaar om ons te brengen, we gingen op de fiets de oude weggetjes langs via Exmorra, Allingawier, Gaast, Ferwoude, Workum, Koudum, Rijs, Oudemirdum. Bepakt en bezakt met 2 lakens, één deken, een kussensloop, pyjama, je eigen bestek, een washandje en een handdoek. Slaapzakken hadden we toen nog niet. Misschien bestonden ze wel, maar wij hadden ze niet!

Een fietstocht van 35 km - en aangezien ik geen fietser was en nu nog niet, was dat een heel eind. Als kind al genoot ik van bomen en weidebloemen die we altijd met juf Foekjen verzamelden, droogden en in een album bewaarden, dat heet dan een herbarium.

Als het op bomen, planten en wilde bloemen aankwam was en is nog steeds Gaasterland een paradijs. Ik herinner me de wandel- en fiets-tochten door de bossen waar we gingen spoorzoeken en dennenappels verzamelen. Ik genoot daarvan met volle teugen. Vooral ook de prachtige varens onder de bomen vond ik en vind ik nog steeds prachtig! Op de fiets naar het Rode Klif waar we gingen pootjebaden en schelpen zoeken.

Zo zal de kampeerboerderij waar we verbleven er uit hebben gezien. Dit plaatje vond ik op internet. Je had een jongensslaapzaal en een meisjes-slaapzaal. Oftewel 2 delen van een koeienstal waar kussens en matrassen op lagen. Een stenen aanrecht met petroleumstellen waar de stampot, soep en macaroni gekookt

Kampeerboerderij Oudemirdum 1951

werd. Het boterhambeleg bestond uit hagelslag en jam. Voor zover ik me herinner was dat het enige wat ik lustte. Een buitenkraan waar je je kon wassen en tandenpoetsen. De wc was ook buiten, gewoon een ton zoals we toen thuis ook allemaal hadden. Meester Te Velde herinnert zich dat ik heimwee had en daarom 's avonds tussen hem en zijn vrouw in mocht slapen. Daar herinner ik me niets meer van. Zoiets kan tegenwoordig niet meer... hahaha... Alhoewel het goed bedoeld was en ik geen heimwee meer had.

Achter de boerderij was een hele lange strook bomen en dicht struikgewas waar we verstoppertje speelden. Onze eerste rit 's morgens was die bosjes in en tikkertje spelen.

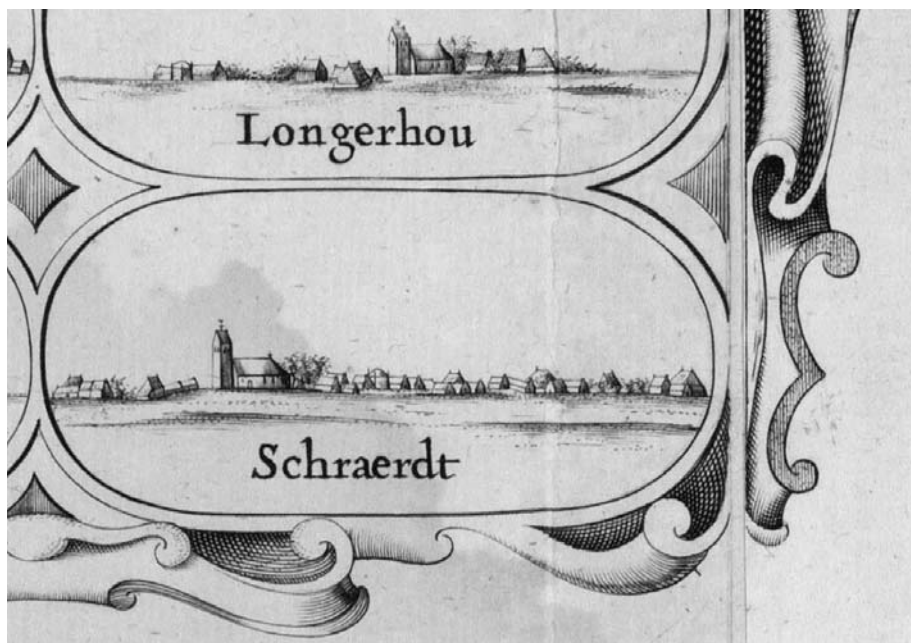
De reis terug naar Schraard was een hele onderneming. Het weer zat niet mee, het waaide hard en was bewolkt. Ik herinner me dit omdat we tussen Gaast en Ferwoude moesten schuilen achter de bosjes en lage boompjes langs de weg. Dat stukje struikgewas staat er nu nog steeds en was dezelfde plek.

Altijd blij om de Schraarder toren in de verte te zien opdoemen, dat had ik toen en gedurende m'n hele leven als we op vakantie naar het buitenland waren geweest!

Anneke Haagsma-de Haan

Het onderhoud van de zeedijk

De oudste afbeelding die ik van Schraard heb kunnen vinden staat op een kaart van de contributie (waterschap) Wonseradeels Zuiderzeedijken uit 1659, waar de zeedijk van Makkum naar Workum op staat aangegeven. Dit stuk dijk moest worden onderhouden door 26 plaatsen en buurtschappen, te weten: Arum, Witmarsum, Schettens, Wons, Longerhouw, Allingawier, Idseghuizum, Piaam, Gaast, Schraard, Oudeklooster, Oegeklooster, Tjerkwerd, Bolsward, Hartwerd, Burgwerd, Hichtum, Exmorra, Ferwoude, Parrega, Dedgum, Greonterp, Hieslum, Lollum, Cnossens en d'Marninge. Op de kaart staat van iedere plaats of buurtschap een cartouche met daarin een tekening van de betreffende plaats.

Schraard in 1659 op een cartouche

Leuk is om te zien dat Schettens, Wons en Hartwerd nog een kerk met zadeldaktoeren hadden. De kerk van Witmarsum had ook nog een toren aan de westzijde, maar wel met een spits. Ook de toren van Arum had toen een spits. Burgwerd had zelfs nog een toren met een gemet-

selde spits en Tjerkwerd had toen geen toren maar een klokkenstoel. Ook veel dorpen die nu een houten torentje hebben hadden toen nog een kloeke zadeldaktoren.

In die tijd was het gebruikelijk om het onderhoud van wegen, dijken en vaarten zoveel mogelijk bij een bepaalde boerderij (hoeve) of dorp onder te brengen. Dit systeem werd daarom wel verhoefslagen genoemd. In Noord-Holland had men het over 'verstoelen'. Voor bijvoorbeeld het onderhoud van de Westfriese Omringdijk kreeg ieder dorp daar een bepaald dijkvak aangewezen dat ze moesten onderhouden. Deze verdeling werd bijgehouden in een zogenaamd 'Stoelboek'.

Dijkvak

Ook de zeedijk van Workum tot Makkum werd vroeger in vakken of perken verdeeld en voor ieder perk werd een onderhoudsplichtige aangewezen. Op de genoemde kaart valt te zien wie waar voor verantwoordelijk was. De perken werden waarschijnlijk afgebakend met genummerde hardstenen palen, want op een in 1739 uitgegeven kaart staat bij Makkum '*Yder Steen 50 roeden*'.

Het dijkvak begon bij de voormalige Achlumerzijl, gelegen even ten zuiden van de huidige schutsluis in Makkum. Op de plaatst van het oude postkantoor had het klooster Bloemkamp (of Oldeklooster) bij Hartwerd al in 1444 een uitwateringsluis gesticht. Later is die zijl verplaatst naar de plek van de huidige schutsluis. De Achlumerzijl was gesticht door het klooster Ludingakerk bij Achlum en stond via de Kleine Zijlroede in verbinding met het Makkumermeer. In 1580 werden de kloosterbezittingen verbeurd verklaard en werd de provincie Friesland eigenaar van beide zijlen. Ze dienden toen nog uitsluitend voor afwatering, zodat er geen schepen in konden worden geschut. Pas in 1658 kreeg de (houten) Oldekloosterzijl er een paar deuren bij zodat hij ook voor de scheepvaart geschikt werd. In 1663 werd deze schutsluis van steen gemaakt en kwam er een beweegbare brug overheen. Dit op verzoek van het dorp Makkum dat toen als tegenprestatie eigenaar werd. Vanaf die tijd werd de Oldekloosterzijl de Makkumerzijl genoemd. De Achlumerzijl bleef van de provincie oftewel van het 'landschap' en werd vanaf die tijd daarom 'Landschapszijl' genoemd. In 1779 werd de Makkumerzijl zover vergroot dat de Landschapszijl wel gemist kon worden. Hij werd toen gedempt, maar bleef nog lang dienst doen als grens voor het dijkonderhoud.

Kaart uit 1739

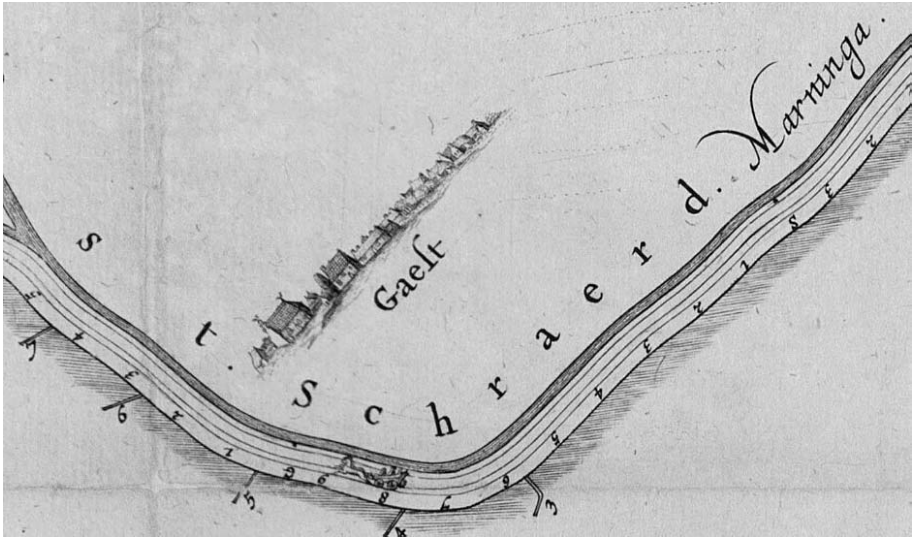
Het dijkvak eindigde op de grens van de gemeente Wonseradeel en Workum, waar vroeger een hek stond. Op oude kaarten wordt dit punt steevast aangeduid als het Workumerhek.

Onderhoud door Schraard

Het dorp Schraard moest een stuk dijk bij Gaast onderhouden. Of Schraard er met de pet naar heeft gegooid is me niet bekend, maar in 1645 brak daar de dijk door: *'In den Jaare 1645, is er een gat gescheurt neevens de Gaastere Brug en de pastorje huisinge beneffens het huis teegenwoordig Fekke Fekkes toebehoorende, wanneer door het waater, de doodvatten (doodskisten) uit de graaven sijn gespoelt, en selfs twaalef stuk gedreven voor de poorten van Sneek, en een gedeelte van de Kerk omverre is gesmeten.'*

Het op deze manier onderhouden van een dijk is natuurlijk niet han-

dig, want een ketting is zo sterk als de zwakste schakel. Dorpen die hun snor drukten moesten steeds achter de broek worden gezeten. Verder zullen weinigen geneigd zijn geweest om wat meer te doen dan de bureu.

Zuiderzeedijk bij Gaast

Met de kerst van 1717 braken weer overal de dijken door. Voor de Staten aanleiding om een einde te maken aan het verhoefslagen van de dijken. Ondanks sterke tegenstand werd bepaald dat de contributies het werk voortaan zelf zouden doen uitvoeren. De onderhoudsplichtingen moesten hiertoe voortaan belasting betalen, evenredig met de lengte van de dijk die ze voorheen moesten onderhouden.

Jan Hofstra

bronnen: www.frieskaartenkabinet.nl
O. Gielstra – Zeesluis merktekens
Harry de Raad – De dijk op hoogte

Zaterdag 22 februari 2020 organiseert Soos '70 de Schraarder Pub quiz.

Je mag zelf een team samenstellen van niet meer dan 5 personen. Met deze 5 personen ga je een aantal rondes spelen waarin vragen worden gesteld over allerlei onderwerpen, zoals: *geschiedenis, politiek, algemene/actuele kennis en muziek van toen en nu.*

Teams graag voor 22 februari opgeven bij:
info@smukslaapcomfort.nl
of telefonisch: 0515 - 575580

*De pubquiz wordt deze keer gemaakt door
Ruben de Boer en Arjen Visser*

De inleg per team is € 5,00

Als je geen team kunt samenstellen maar je wilt wel graag meedoen dan kom je gewoon gezellig naar het dorps huis en dan kun je altijd bij een team aansluiten.

De avond begint om 20.30 uur met koffie, de quiz begint om 21.00 uur. We hopen ook deze keer op een grote opkomst.

Oant sjen

Het Soosbestuur

Fan it bûthúsbankje

Wat zouden nu de onderwerpen op de bank geweest zijn naast de dorpsnieuwtsjes? De winter die nog uitblijft en het eerst gevonden aai misschien. Of de mist met oud en nieuw met dodelijk gevolg. It fjoerwurk dat geandewei mear út 'e hân rint of de âldjiersjûn mei Claudia en Freek.

Het Midden-Oosten dat éen groot slagveld en gevangenkamp dreigt te worden. Afrika en Midden-Amerika die beiden hongeren en vluchten. Half Australië dat brandt en Trump die trots roept: 'I grab them by the pussy...'.

Nee, jou ús dan mar de Fryske hynsten mei Jurre 495 fan Skraarder grûn en trije kear kampioen. Wat sieten wy altyd noflik op en om ús bankje, mar it is der net mear, songen de Wiko's. Stâlen wurde drugs-labs en boeren wolle emigrearje. Under druk wurkje is gjin dwaan en lânhandel hinget ek by ús yn 'e loft.

Lânhandel yn earder tiid

Yn 70-71 oare ieu diene wy ek handel en kamen wy fan Penjum nei Skraard. Dêr waard ik mei it lân buorman fan Reinder Ypeij. No't Reinder stoarn is komme de oantinkens wer boppe. Wy koene elkoar al begjin fyftiger jierren. Mei-inoar gongen wy op 'e Lânbou Winterskoalle te Snits. Reinder en Gabe van Popta út Wytmarsum, myn freon Sjirk en ik fan Penjum en Haring Elgersma fan Skraard dy't meiried mei de mannen út Wytmarsum. De lêste wie siktaris fan skoalleklub 'It Uleboerd' en de âldste fan dit ploechje. Hy en ik binne der noch fan dizze fiif. Reinder kaam sa no en dan yn 'e 'Buick' fan syn heit by skoalle en elk moast dat 'juwel' dan even better besjen. Op ús jierlikse

toanieljûn droegen Sjirk en ik foar út it stikje 'De reiziger en de ambtner'. It noadige 'loket' hiene wy sels makke en achter op syn CZ 125cc hie ik dat om 'e nekke en rieden wy nei Snits: grut sukses. Mar wy hiene gjin hânwetter oan Tetman en Jarich fansels dy't foar ús songen 'De bolle is fan't tsjoar' en sa...

Dat Reinder en ik letter neist elkoar buorkje soene, wisten wy doe noch neat fan mar dat wy yn 1976 tegearre by de wetterspuit steane seit al wat. Op 'Harkesyl' seagen wy elkoar at ik by Atte Hibma wie foar trekkerreparaasje.

Folle letter yn Skettens fûnen wy elkoar wer en koene wy alles nochris oereidzje en mei nocht.

Reinder Ypeij (links) en Hindrik Bakker

Haring hie ik al kennen leard yn Penjum. Doe't de famylje Elgersma dêr tydlik wenne sieten wy yn 'e selde klasse legere skoalle en letter by Jan en Akke op 'e jierdeis.

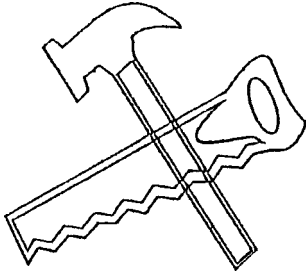
At Haring en Renske yn Skraaard útfanhûzen kaam myn goeie fyts fan 'e souder en wie dy foar Haring. Ik hie de ko-opheller wol.

En de bûthûsbank? Nee, dy wie foar syn skoanheit Jelle-baas. En mei goed oantinken.

Mei groetnis út Boalsert, H.D.B.

30 JAAR GELEDEN IN TERPNIJS: jan.-febr.-maart 1990

Feestcommissie roept nieuwe leden op om voortbestaan te garanderen/
Geboren op Smidstraat 7; Daniël Ian (Danny) zoon van John en Peta Ross/Gratis nest vol jonge honden af te halen bij Ate/Getekend jaar-overzicht door Dirk Quarré/Orkaan 'Vivian' raast ook over Schraard/
Fam. v.d. Schaar kreeg een dakpan door het raam/Nieuwe muur ligboxstal Sterkenburgh gestut/Tineke Hofstra verhuist naar Exmorra en Fenny v.d.Wal naar Cornwerd/Anneke v.d. Weide neemt in dorpsbelang de plaats van Liesbeth Zwart over/Jan en Ruurdje worden samen 100 jaar/Ledenvergadering dorpsbelang met verkeersmaatregelen in de Smidstraat/Oebele Haakma en Hieke Adema versterken de beheerscommissie.

KLUSSENBEDRIJF
OEBELE HAAKMA

☎ 0517 - 532129

Mobiel: 06 - 51266015

● metselwerk ● voegwerk ● impregneren

Metselbedrijf Eize Douna
Bayumerleane 10
8823 SH Lollum

Tel : 06-53933938

info@metselbedrijf-eizedouna.nl

www.metselbedrijf-eizedouna.nl

IK VIT JOU LIEV

Er was een nieuw klein jongetje de school binnen komen huppelen. Ruurd. Vanaf z'n eerste schooldag schreeuwde Jetske, een van de oudere kleuters, dat ze met hem wilde spelen. Haar schelle stem hoorde je boven alles en iedereen uit. Om de beurt spraken ze af, bij jou of bij mij spelen.

De ouders die bij school stonden te wachten, zagen het. Jetske viel op Ruurd, dat was overduidelijk. 'Terwijl er zoveel stoere jongens in haar klas zitten,' zei haar moeder. 'Ze snappen elkaar en hebben dezelfde humor of zo.' De stoere jongens, Klaas Jan, Romke en Geert kwamen er dus niet aan te pas.

Sippie, het vriendinnetje van Jetske, wilde ook met Ruurd spelen. Toen Jetske dat hoorde schoten haar ogen vuur: 'Ruurd is van mij.' Het werd geen knokpartij, maar een schikking. Uit haar jaszak kwam een euro tevoorschijn. 'Asjeblieft, mag jij hebben, maar dan Ruurd met rust laten.' En zo werd hij voor een euro verkocht.

De volgende dag zouden ze eieren gaan zoeken, want Jetske wist een goeie plek. Ruurd schrok zich rot toen er een eend plotseling voor z'n neus opvloog. Tussen het riet ontdekten ze een nest met lichtgroenige eieren half in dons verstopt. De kuikentjes kwamen bijna uit volgens Jetske. Ruurd wilde dat zien: 'Pel dat ei dan eens open.' 'Nee, dat kan niet,' gilde ze. 'Dat is gemeen.' Ruurd dacht dat er zo een kuikentje uit zou springen. Nee, het was gemeen en Jetske kon het niet uitleggen. Jaren later dacht hij er nog wel eens aan terug. Gelukkig had ze het niet gedaan.

Ze werden groter, de kinderen, Jetske ineens een kop groter dan haar geliefde. Soms had ze geen tijd meer om te spelen, want dan ging ze naar de manege met Sippie haar beste vriendin. 'Jij mag ook komen,' had Jetske gezegd. Ruurd aarzelde. Sippie en Jetske waren steeds meer samen en hadden dan vaak de slappe lach. Ruurd kwam er eigenlijk niet meer aan te pas. Heel ernstig leek hij het niet te vinden. Paarden waren toch iets voor meisjes en computeren was ook leuk.

De *suertsjeferkearing* was voorbij.

Houk

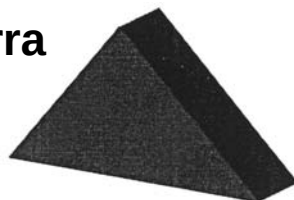
Technisch Bedrijf Exmorra

- Dak- en Geveltechniek
- Installaties en Loodgieterswerk
- Inspectie en Onderhoud

André Abma ▪ 06 11 51 69 79

Dorpsstraat 94a

8759 LE Exmorra

▪ 0515 57 65 76 ▪ info@tbexmorra.nl ▪ www.tbexmorra.nl

Kom langs
voor de nieuwe

Haarmodelijn

Vraag naar
de nieuwste trends

AMARANT

Dames & Herenkapsalon

Donderdag-middag en
zaterdag-ochtend
**Knippen
zonder afspraak**

Kerkplein 11 | Witmarsum | Tel. 517-531947

Uit de dorpsgeschiedenis

Ooit schreef meester Visser over een schoolreisje naar de Veluwe in de jaren vijftig. Vanwege zijn afscheid waren ook de ouderen uitgenodigd. Het is een hilarisch verhaal dat na te lezen is in het boekje *Mei nacht en wille wennen wy yn Skraard*. Op de terugweg werd er in Kampen even ‘aangelegd’ bij de oude herberg aan de IJsselkade. ‘Ja, en dat wie goed mis! Hjir rûn it speak!’ Visser wou met de kinderen naar huis, maar voor de *âlderein* was het feest nog maar net begonnen. Uiteindelijk vertrok hij met één bus. ‘De wille wie fuort.’ Bij de molen van Lonjé wachtten ze op de tweede bus om op het dorp geen consternatie te veroorzaken. Uiteindelijk kwamen ze ’s avonds laat met twee bussen in Schraard aan. De volgende dag stond in de *Bolswarder Courant*: ‘Na een prachtige dag, en vooral begunstigd door het mooie weer, keerde men zeer voldaan en in een prettige stemming in het dorp terug.’

Kamperen in Gaasterland met van links naar rechts Tjeerd Hofstra, Rina Westra, Annie Douna (boven) en Hinke de Haan

mee om alles in goede banen te leiden. De juf had de kinderen op een briefje de titels van de te zingen liedjes meegegeven, want ‘oars hear je oan ien tried wei itselde’. De chauffeur deed het zijne om de stemming er in te houden. Hij stopte onderweg bij de hunebedden van Havelte met de uitdrukkelijke waarschuwing aan de kinderen: ‘Nou mutte jimme die dingen fan-

Ook op een reisje naar Helleendoorn met meester Visser en zijn vrouw (middelste rij rechts) waren veel Schraarders er bij

In het novembernummer van *Terpnijs* schreef meester Te Velde over een meerdaagse schoolreis in de jaren zestig naar Gaasterland, en hoe de kleine Anneke haar heimwee kon overwinnen. Een verslag van een schoolreisje in de jaren zeventig onder leiding van meester Annema en juf Foekjen naar Slagharen is te lezen in de *Leeuwarder Courant* van 10 juni 1972. De vrouwelijke leden van het schoolbestuur Jo Heeres en Aukje Zijlstra hielpen

Links vooraan juffrouw Foekjen Jellema en rechts meester Roelof Annema

sels niet allemaal fersjouwe.’ Hoogtepunt in het ponypark was de poging van meester om met zijn zesentachtig kilo in een kinderbootje plaats te nemen. Op de terugweg zou bij Appelscha nog een keer gestopt worden. ‘Wat is Drinte dochs moai,’ zei Jo Heeres... Voor het absolute hoogtepunt van de hele reis, waarover nog jaren zou worden nagepraat, zorgde daar de zesjarige Ruurd Zijlstra. In onberispelijk Hollands deelde hij mee: ‘Meester, ik moest eigenlijk even poepen.’

* * *

De in Abbega geboren dominee Bergstra werd, na een lang verblijf in Indië, predikant van de hervormde gemeente in Schraard. De Friese taal was hij ontwend geraakt. Meester Visser probeerde hem weer zover te krijgen dat hij zijn moedertaal zou spreken. Hij nam hem mee naar een toneelstuk met Tetman de Vries. ‘Syn Fryske bloed begûn hurder te streamen... Hy waard wer Fries yn murch en bonken.’ Geleidelijk aan was het voor Bergstra weer wat makkelijker de Friese taal te gebruiken. Na Schraard werd hij predikant op het eiland Putten om daarna terug te keren naar het *heitelân*. Een beroep te Appelscha volgde in 1962. De *Friese Koerier* vermeldt bij die gelegenheid nog dat hij in Schraard mede de aanstoot gaf tot oprichting van een schaakclub.

* * *

Koperen crucifix gevonden in de Schraarder terpaarde

De terp van Schraard was ooit veel groter dan hij nu is. De grens aan de noordwestzijde liep ongeveer vanaf het eind van het Smidstraatje via Bouwe en Jantje Sterkenburgh tot aan Jap Yeme en Corrie Strikwerda. In de krantenarchieven is over de terpaafgraving merkwaardigerwijs niets terug te vinden. De werkzaamheden kunnen in een periode vanaf halverwege de negentiende eeuw tot in de jaren veertig van de twintigste eeuw, waarschijnlijk in fasen en zowel groot- als kleinschalig, hebben plaatsgevonden. Jan Zijlstra wist te vertellen dat hij in zijn jeugd eind jaren veertig nog een stuk smalspoor op een verhoogde strook grond ten oosten van de Wonserweg in de richting van de vaart heeft zien liggen. Een tweede verhoging was er toen in het land ten westen van de Schoolstraat. Deze verhogingen zijn dus restanten van het afgegraven noordwestelijke

deel van de terp. Ze zijn beide in de jaren vijftig geslecht. Een kleine terp in de groene dijk en een boerderijterp aan de Zuiderlaan zijn eveneens afgegraven. Opvallend is dat er geen berichten in de krant staan over restanten van de state van de Aylva's. Rond 1600 was het adellijke huis er nog. Nu is zelfs niet duidelijk op welke plek het precies gestaan heeft.

* * *

De *Leeuwarder Courant* van 1 juli 1971 doet verslag van de opening van de nieuwe uitbreiding van Nij Bethanië in Tzummarum. Mevrouw Rijpstra, echtgenote van de Friese commissaris van de koningin, sprak een openingswoord. Daarna voerde de architect Teeuw het woord. In het bijzijn van de jeugdige directrice ging hij volgens de krant ongewild wel wat ver in zijn beeldspraak... De opmerking wordt helaas niet verder toegelicht. Volgens voerde als eerste namens de aannemers de heer J. Zijlstra uit Schraard in het Fries het woord. 'Kin mefrou Rypstra it wol ferstean?' vroeg hij. De aangesprokene reageerde zuinig, maar dat bracht de spreker niet van zijn voorneemen af. 'Nou, jo moatte it mar leare.' De gereformeerde predikant R. de Pee was onder meer blij met het nieuwe gebouw, omdat nu de namen van de bewoners op de deuren stonden. Hij had als herder eens een vol uur aan een van zijn schapen besteed om later tot de ontdekking te komen dat de man tot 'een wildvreemde kudde' behoorde.

Jelle Zijlstra geheel rechts met leden van de muziekvereniging Excelsior

* * *

De *frysksinnige* Jelle Zijlstra is de vader van Jan Zijlstra. Hij heeft onder veel meer als lid van het schoolbestuur en van het bestuur van dorpsbelang zijn sporen in de dorpsgeschiedenis nagelaten. De 'verfwinkel', zoals zijn werkplaats werd genoemd, bevond zich in de schuur waar nu Harm Feenstra sleutelend te vinden is. Het kantoor van het bedrijf werd gehouden in het huisje dat op ons erf staat. Jans broer Aale woonde tot halverwege de jaren zeventig in ons huis. Toen wij hier kwamen woonden Tjeerd en Hieke Douna in het huis van Harm en

Boukje naast ons. Tot die tijd was het sinds 1926 het huis van Jans ouders Jelle en Hieke Zijlstra geweest. Jan is er geboren.

* * *

In de *Leeuwarder Courant* van 27 juni 1974 staat een verslag van de intocht van de *heakeninginne* in Bolsward. Ondanks het slechte weer en ondanks de concurrentie van de voetbalwedstrijd Nederland-Argentinië, die het team van Rinus Michels met 4-0 won, was de belangstelling groot. Het publiek verdrong zich om een glimp van de blonde Janneke Boersma uit Schraard op te vangen. Bekoorlijk beklom zij aan de arm van burgemeester Mulder de trappen van het stadhuis om daar geïnstalleerd te worden. De dochter van Alie en Folkert zwaaide vier dagen de scepter over de oude hanzestad.

Links heakeninginne Janneke Boersma met hofdames Rennie de Boer en Ella Molenaar

Pieter Bakker

YKEMA OPTIEK
OPTICIEN CONTACTLENSPECIALIST

Marktplaats 4
8701 KG Bolsward
T (0515) 57 76 01

E info@ykema-optiek.nl
I www.ykema-optiek.nl

Koppeldarten op zaterdag 21 maart in dorpshuis “de Utwyk”

Op zaterdag 21 maart organiseert de Utwykcommissie in dorpshuis “De Utwyk” koppeldarten voor gemengde teams.

Deelname vanaf 12 jaar (Voortgezet Onderwijs)

Het toernooi begint om 20.00 uur. Deelname is gratis.

graag voor 20 maart opgeven bij:

info@smukslaapcomfort.nl

of telefonisch: 0515 - 575580

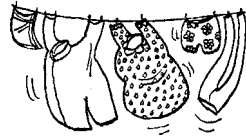

Tot ziens

De Utwykcommissie

Het hemd van het lijf bij...

Rieneke en Fred

Verscholen in de zijbeuk van de Smidstraat, helemaal aan het eind bij het water, wonen Fred van Dongen en Rieneke Hoekstra. Daar waar voorheen Eelco woonde. Waarschijnlijk weet dan nog niet iedereen om welk huis het gaat, maar het is in elk geval nummer 13. Dit deel van de Smidstraat vind ik zelf altijd heel mysterieus. Er kunnen mensen wonen die je nooit ziet. In een dorp kent iedereen elkaar, wordt er wel eens gezegd, maar Schraard is dan in elk geval de uitzondering op de regel. Hier kan je redelijk anoniem wonen. Wil je wat vertier dan doe je mee met de activiteiten die er op gezette tijden worden georganiseerd, maar niks is een verplichting. Dus rust en ruimte is hier in Schraard echt wel van toepassing.

Om iets meer te weten te komen van de nieuwbakken inwoners vraag ik dit keer Rieneke en Fred het hemd van het lijf. Figuurlijk dan, anders krijgen ze wel een heel vreemde indruk van ons Schraarders.

Het levensverhaal van Fred begint op 16 juni 1967 in Alkmaar en dat van Rieneke op 30 mei 1966, uit de tijd waarin er nog verdraagzaamheid en respect voor elkaar was. Als antwoord op de vraag als je iets zou kunnen veranderen aan de wereld wat zou dat zijn, geven ze beiden als antwoord: minder oorlog, meer vrede, harmonie en respect voor elkaar. Wanneer je vroeger iets had uitgehaald en er kwam een agent op je af, dan boog je je hoofd en liet je het wel uit je hoofd om hier tegenin te gaan. Tegenwoordig is dat wel anders, maar hoe kan je daar wat aan doen? Ja, door zelf de ander met respect te behandelen. Doordat Fred de hele dag met psychiatrische patiënten te maken heeft, vindt hij het wel lekker om buiten werktijd niet bezig te zijn met conflicten of wereldverbeterende activiteiten. Vandaar dat Schraard wel een mooie en rustige plek leek om te wonen.

Omdat Fred in Noord-Holland werkt en wel in Friesland wilde wonen (eigenlijk ook werken, maar dat lijkt niet zo makkelijk te lukken) en het Rieneke niet uitmaakte of het Noord-Holland of Friesland zou worden, zijn ze in de omgeving Harlingen/Bolsward gaan kijken naar een woning. Het tweede huis waar ze gingen kijken was het huis Smidstraat 13 en daar zijn ze beiden voor gevallen. Op slag verliefd zullen we maar zeggen.

Okay vroeger droomde Fred van beroemd worden als bandlid, op een groot podium staan voor een uitverkocht stadion, achter het drumstel of met gitaar, zoals Bono van U2. Eén dag hem zijn lijkt Fred wel wat. Daarentegen is Rieneke liever omringt door de natuur. Ze komt van de boerderij met paarden, af en toe schapen, kalfjes. Haar vader had een dekstation en fouragehandel. Ze zou wel een keer boswachter willen

zijn of Máxima. Tsja... dat is een heel verschil. Máxima neigt dan weer meer naar op een groot podium staan en alle aandacht op je gericht hebben. Maar daar zie ik de bescheiden Rieneke niet staan, tussen de dieren en de natuur zeker wel. Eigenlijk, met deze mooie plek aan het water zit je als een prinses (Máxima).

Nu we het toch over dieren hebben. Als Rieneke een dier zou willen zijn dan zou ze een vogel willen zijn, lekker vrij in de lucht. Fred daarentegen zou een leeuw willen zijn, King of the Jungle (past wel weer bij Máxima), gewoon omdat die zo stoer is. Grappig om zo die verschillen bij elkaar te zien. Toch passen de vogel en de leeuw goed bij elkaar en hebben ze hun nestje hier al aardig voor elkaar.

In de gang valt meteen de kleur okergeel op, mooi warm en sfeervol. Dit is het aandeel van Fred want zijn lievelingskleur is geel. Zon en warmte. Vroeger kon hij ruzie maken met zijn broer om de gele pion in handen te krijgen, dus het is al van oudsher deze voorkeur.

Rieneke houdt van paars en groen, eigenlijk van veel kleuren. Deze kleur zie ik nog niet in de woonkamer terug, maar dat kan nog komen. Ze houdt van regelen en organiseren maar is bescheiden, dus wie weet is het hier over een jaartje pimpelpaars en groen. Kom ik dan weer een keer op de koffie.

Of een keertje witlof met ham en kaas eten, want dat is hun beider lievelingsgerecht. Laat dat nou net ook in huize de Jong-Fennis op één van de bovenste plaatsen van de menukaart staan.

Kunnen we dan ook dat goede gesprek voeren? Want op de vraag: met wie zou je weleens een goed gesprek willen hebben, weet Rieneke niet een-twee-drie een antwoord, dus bood ik mezelf aan... hahaha. Fred zou graag nog een keer een goed gesprek met zijn overleden moeder willen hebben. Gewoon om te laten zien dat het goed met hem en zijn twee dochters gaat. En dat hij haar Rieneke kan laten zien. Zijn moeder is vrij jong overleden en tijdens haar ziekbed is Fred samen met zijn oom en tante (tweelingzus van zijn moeder) weer thuis gaan wonen. Dit was een hele bijzondere tijd, heel kostbaar, waarin ze weleens haar zorgen over Fred had geuit. Misschien ziet ze van boven wel dat het goed met hem gaat, maar daar gelooft hij niet echt in.

Monique Fennis

‘VAN BELANG OM TE WETEN’

Wat vliegt de tijd. Voor mijn gevoel heb ik mijn ‘debuutbijdrage’ nog maar net ingeleverd bij de redactie van Terpnijs of de kopij voor het februari-nummer moet alweer worden getypt.

In het licht van de naderende jaarvergadering op 24 februari aanstaande leek het zinvol ons eens te verdiepen in de statuten van de Vereniging voor Dorpsbelang Schraard.

Het officiële document opent als volgt:

Heden de vierde juli negentienhonderd negen en zeventig, verschenen voor mij, Alex Leendert Hansma, notaris ter standplaats MAKKUM, gemeente Wonseradeel:

1. De heer Folkert Boersma, veehouder en veehandelaar
2. De heer Jan Zijlstra, schilder
3. De heer Hotze Nauta, timmerman
4. De heer Hendrik Dirk Bakker, veehouder

Zoals we kunnen constateren niet bepaald een genderneutrale samenstelling van bestuursleden. Dan komen we met onze huidige bezetting meer in de buurt: drie vrouwen en twee mannen. Maar een en ander zegt natuurlijk niks over bestuurskwaliteiten.

Een opmerkelijk artikel uit de statuten: Art. 12: Het bestuur moet bij zijn samenstelling er rekening mee houden dat daarin alle levensbeschouwelijke richtingen van de plaatselijke bevolking zoveel mogelijk zijn vertegenwoordigd.

Het huishoudelijk reglement (september 1990) van de beheerscommissie dorpshuis Schraard, later Utwykcommissie geheten, omschrijft het nog explicieter: Art. 3.4: Zowel de hervormde als de gereformeerde kerk hebben het recht zich ieder door één lid te laten vertegenwoordigen.

De scheiding tussen gereformeerde en hervormde kerk is door fusie achter-

haald. Maar in ons dorp is het bewijs van de scheiding nog wel te zien, want waar wonen Jan Dirk en Moniek? In de voormalige hervormde pastorie. En Djoeke en Titus? Precies! In het gereformeerde kerkje.

Genoeg historie, over naar een actueel ingekomen stuk van een verontruste dorpsbewoner met betrekking tot de verkeersveiligheid van de Smidstraat. Door middel van duidelijke foto's vraagt hij onze aandacht voor het plaatsen van wegversmallingen.

Dorpsbelang staat positief tegenover het ingediende verzoek en we hebben het voorgelegd aan de dorpencoördinator: welke mogelijkheden ziet zij om de situatie te verbeteren?

Dat was het weer, we wachten nu op de aannemer die elk moment kan beginnen met de steiger/haven.

Gerda Verduijn, secretaris Dorpsbelang

Uitnodiging ledenvergadering begrafenisvereniging "Gedenkt te sterven"

De vergadering wordt gehouden op dinsdag 11 februari 2020
om 20.00 uur in het **vergaderzaaltje van dorpshuis 'De Utwyk'**

Agenda:

1. Opening
 2. Notulen ledenvergadering 2019
 3. Ingekomen stukken en mededelingen
 4. Financieel verslag en boekencontrole
 5. Bestuursverkiezing
 6. Gedenken van de overleden leden in 2019
 7. Rondvraag
 8. Sluiting
-

Er zijn gezellige Borrel & Babbel ontmoetingen op:

- Zaterdag 8 februari
- Zaterdag 7 maart
- Zaterdag 4 april

Het dorpshuis is geopend van 16.30 tot 21.00 uur

De keuken is geopend voor lekkere snacks.
Ook om af te halen.

Excelsior Solisten Festival

Op 25 januari was het Excelsior Solisten Festival, een evenement dat om het jaar wordt georganiseerd. Leden spelen individueel, in een ensemble of met de sectie voor en met elkaar. Het mag serieus, maar een beetje entertainment mag ook. Dit jaar waren er 18 optredens, verdeeld over een middag- en avondprogramma, die beoordeeld werden door jurylid Jeannette Valkema.

's Middags verzorgden de leden van Excelsior XS mooie optredens, 's avonds de meer gevorderde muzikanten.

Opvallend waren de familie-optredens. Geweldig hoe de liefde voor muziek van ouders naar kinderen overgebracht wordt. De familie De Boer-Krol speelde met de vijf gezinsleden zelfs een zesstemmig stuk!

De trompetsectie blonk uit met filmmuziek en bijbehorende outfit. De familie Veldhuis had voor de gelegenheid aanvulling van Camper en de saxofoonsectie bracht een geweldige uitvoering van 'Bohemian Rhapsody'.

Hoewel iedereen winnaar is bij dit festival vond de jury dat de familie Postma het meest bijzondere optreden had verzorgd. Hun uitvoering van 'Viva la Vida' van Coldplay klonk als een klokje! De familie Postma mocht hun namen noteren op de Excelsior Wissellijst als beloning voor deze prestatie.

De komende periode zal Excelsior zich voorbereiden op deelname aan het concours op 14 maart in de Rinkelbom in Heerenveen. De try-out

voor het concours is op 29 februari in Joure. Volg ons via Facebook, Instagram of via de website voor de details.

Gea Boessenkool

VOGELS SPOTTEN IN SCHRAARD

Dat er in en om Schraard heel veel vogels rondvliegen, -zwemmen en -scharrelen blijkt uit de indrukwekkende lijst met soorten die door mij is bijgehouden sinds eind jaren tachtig. Aanvullingen zijn welkom voor vermelding in Terpnijs. Met 'om Schraard' wordt een cirkel van ongeveer één km om het dorp bedoeld.

Voor de aardigheid en ter lering zijn ook de Friese namen vermeld. Die kunnen plaatselijk wel verschillen.

Marijke

aalscholver
barmsijs
beflijster
blauwe reiger
boerenwaluw
bonte vliegenvanger
boomkruiper
brandgans
buizerd
canadese gans
ekster
fitis
fuut
gele kwikstaart
gierzwaluw
goudhaantje
goudplevier
goudvink
groenling
graspieper
grauwe gans
grauwe vliegenvanger
grote bonte specht
grote lijster
grote mantelmeeuw
grote zilverreiger
grutto
heggemus
huismus
huiswaluw
houtduif
houtsnip
ibis
kauw
kemphaan
kieviet

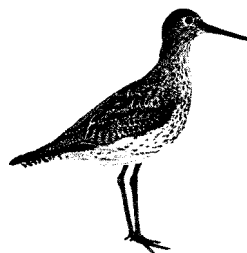
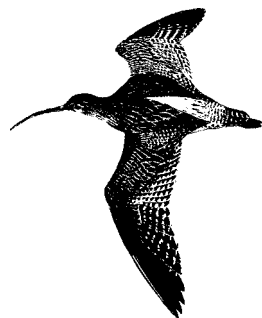
ielgoes
stienbarmke
dominylyster
ielreager
boereswel
swartkopmiggessnapper
beamkrûper
paugoes
mûzefalk
kanadeeske goes
ekster
lytse hôfsjonger
hjerringslynder
giel boumantsje
toerswel
goudtúfke
wilster
goudfink
grienfink
piipljurk
skiere goes
feale miggessnapper
grutte eksterspjocht
grutte lyster
sjouwerman
grutte wite reager
skries
graupiper
húsmosk
hússwel
hôfdo
houtsnip
wylpreager
ka
hoants
ljip

kleine alk
 kleine bonte specht
 knobbelswaan
 kokmeeuw
 koolmees
 koperwiek
 kraai
 kramsvogel
 kuifeend
 kwak
 meerkoet
 merel
 nijlgans
 oehoe
 ooievaar
 pimpelmees
 putter
 ransuil
 rietgors
 ringmus
 roodborstje
 scholekster
 sneeuwgers
 sperwer
 spotvogel
 spreek
 tjiftjaf
 torenvalk
 tuinfluiter
 tureluur
 turkse tortelduif
 veldleeuwrik
 vink
 vuurgoudhaantje
 waterhoen
 waterral
 watersnip
 wilde eend
 winterkoninkje
 witte kwikstaart
 wulp
 ijsvogel
 zanglijster
 zilvermeeuw
 zwarte roodstaart
 zwarte zwaan
 zwartkop

lytse alk
 lytse eksterspjocht
 knobbelswan
 kob
 blokfink
 readwjuk
 krie
 fjildlyster
 tûfein
 nachtreager
 markol
 swarte lyster
 nylgoes
 oehoe
 earrebarre
 blaumieske
 putter
 hoarnûle
 reidmosk
 fjildmosk
 readboarstke
 strânljip
 sniegoes
 sparwer
 giele hōfsjonger
 protter
 tsjiftsjaf
 reade wikel
 hōfsjonger
 tsjirk
 turkse toarteldo
 ljurk
 fink
 fjoergoudtúfke
 reidhintsje
 wetterhintsje
 waarlamke
 wylde ein
 tomke
 boumantsje
 wylp
 iisfûgel
 bûnte lyster
 sulverkob
 swart readsturtsje
 swarte swan
 lytse swartkop

AGENDAGENDAGENDAGENDAGENDAGENDAGENDAGENDA

- 4 febr. Ouderengym en Soos in 'de Utwyk'
- 8 febr. Borrel & Babbel van 16.30-21.00 uur in 'de Utwyk'
- 11 febr. Ouderengym in 'de Utwyk'
- 11 febr. Jaarverg. Begrafenisver. in 'de Utwyk'
- 11 febr. Boerinnengroep in 'de Utwyk'
- 18 febr. Ouderengym en Soos in 'de Utwyk'
- 22 febr. Pubquiz van Soos '70 in 'de Utwyk'
- 23 febr. Oplossing kerstpuzzel inleveren
- 24 febr. Jaarver. Dorpsbelang in 'de Utwyk'
- 25 febr. Ouderengym in 'de Utwyk'
- 3 maart Ouderengym en Soos in 'de Utwyk'
- 7 maart Ophalen oud papier door Excelsior
- 7 maart Borrel & Babbel van 16.30-21.00 uur in 'de Utwyk'
- 10 maart Ouderengym in 'de Utwyk'
- 10 maart Damesgroep DO in 'de Utwyk'
- 14 maart Fanfareconcours met Excelsior in de Rinkelbom
- 17 maart Ouderengym en Soos in 'de Utwyk'
- 20 maart Inleveren kopij Terpnijs, Smidstr. 12 of
terpnijs@pieterbakker.eu
- 21 maart Koppel-darttoernooi in 'de Utwyk'
- 24 maart Ouderengym in 'de Utwyk'

Us thús (Molenmaker)

INLEVERDATA KOPIJ TERPNIJS 2020

20 maart - 15 mei - 4 september - 30 oktober - 11 december

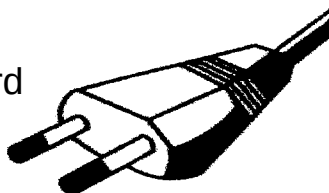
installatiebureau

ELECTRO-, GAS-, WATER- EN CV-INSTALLATIES

fa. harsta

De Marne 136h 8701 CM Bolsward

0515 - 57 23 86 fa@harsta.nl

ISMUK

SPECIALIST IN SLAAPCOMFORT

DE MARNE 122 | 8701 MC BOLSWARD | T. 0515- 575580

WWW.SMUKSLAAPCOMFORT.NL | INFO@SMUKSLAAPCOMFORT.NL

Energiezuinig en duurzaam wonen

**Verduurzaam je huis
in 3 stappen.**

Start op [Rabobank.nl/
duurzaamwonen](https://www.rabobank.nl/duurzaamwonen)

Growing
a better world
together.

Rabobank